

LA FEDERACIO NACIONAL D'ESTUDIANTS DE CATALUNYA REITERA PER MITJA DEL SEU ORGANISME LA SEVA ADHESIO AL PRESIDENT COMPANYS

REV

31/9

Secretariat de Propaganda

S
U
M
A
R
I

EDITORIAL
COMENTARI NACIONAL
COMENTARI INTERNACIONAL
TOMAS MANN
ELS ESTUDIANTS I LA GUERRA
POESIES
ALBADA ESPLENDOROSA COM UNA CORONA
REBAIXEMENT
EXTREM ORIENT
ELS PATIS
DEPURACIO
COL·LABORACIO ESPONTANIA
PINS DEL VALLES
UN CASAL DE CULTURA A GIRONA
ESPORT
EXCURSIONISME
NOTICIARI

ESTEM DISPOSATS BAIX EL SEU GUIATGE INSUSTITUÏBLE
A ASSOLIR LA VICTORIA I LES LLIBERTATS DE
CATALUNYA

★ ESTEL

PORTANTVEU DE LA FEDERACIO NACIONAL
D'ESTUDIANTS DE CATALUNYA A LA II REGIO

ANY I

DESEMBRE 1937

NUMERO 6

NOVES DIRECTRIUS

E Després d'uns dies d'eleccions han quedat constituïdes en la nostra Federació de Girona les Associacions de les diverses escoles i el nou Consell Local tal com marquen els estatuts recentment aprovats per la Cambra Federal de Barcelona i per la de Girona adoptats.

D Totes aquestes eleccions principalment les del Consell Local ens han dut a una realitat: ocupem aquests càrrecs elements juvenils.

I Tots aquells companys nostres que ocuparen des dels primers moments tan difícils com els dels dies de revolució encaminaren la nostra Federació i li donaren les primeres orientacions han hagut de deixar aquesta tasca tan meritoria.

T No solament arreglant la reraguarda es podia guanyar la guerra. Els nostres dirigents també ho cregueren així i la seva majoria ja entraren en els primers moments com a voluntaris a l'exèrcit o en escoles de guerra i avui tots formen part del gloriós exèrcit de la República forjador d'una nova vida més justa, més humana que ha d'ésser l'estel guia de tots els pobles que vulguin seguir el camí de l'alliberació.

O Ens veiem de prompte en els seus llocs i no podem més d'admirar la seva tasca que hi portaren a terme: tòmbols, treballs de fortificació, columnes sanitàries, confecció de robes, etc. etc. és a dir tot allò que era possible i que contribuïa a la ràpida victòria.

R Nosaltres estem encarregats de portar la Federació endavant no podem deixar endarrerir el començat pels nostres antecessors però un sol no pot portar a terme una feina tan feixuga però si amb la col·laboració de tots els nostres associats

Seria necessari que comencés ja una estreta col·laboració entre tots els estudiants.

I La F. N. E. C. no la pot dur un grup ni cap sector partidista, ha d'ésser duta per l'esforç de tots els seus components.

A Des de la nostra actuació tenim ja representats de curs, representants al claustre i en el professorat, s'estan portant a cap reformes per la bona marxa del nostre Institut i el mateix es farà en les altres escoles, però tot això repetim no ho pot fer un grup sinó l'estrela col·laboració de vosaltres estudiants vos esperen les Juntes Directives i el nou Consell Local de la F. N. E. C. de Girona, per tal de dur a bon terme i amb la major rapidesa tots els seus plans.

L VISCA CATALUNYA!

VISCA LA REPUBLICA!

A E

Comentari Nacional

per JOAQUIM ESTRACH

Fa temps que la nostra revista, s'ha vist obligada a no poder presentar-se, com feia cada mes, a la massa estudiantil de Catalunya. Per això, fer el Comentari Nacional d'aquest temps seria molt llarg i naturalment massa per l'espai que li reserva «Estel».

Parlarem i comentarem els fets més interessants pels destins de la nació.

Parlar actualment d'Espanya i no parlar de la guerra és absurd i impossible. Seria el mateix que referir-nos a Egipte no obrin ni boca de les piràmides. A més amb ella, si lligant tots els assumptes i fets d'una miqueta d'interès i expectació. Espanya és un país en guerra, doncs no hi ha més, tenim que parlar de guerra.

Després de la pressa del Nord pels italians i de l'ofensiva governamental al front d'Aragó, el front de guerra ha quedat reduït a un sol, que va de Nord a Sud d'Espanya.

Ara es veu ben palesat que el Govern a fet un exèrcit fort i en el que la base, és la més forta i ferma que pot tenir un exèrcit: La Joventut.

Ella serà qui guanyarà la guerra. Amb la paralització d'arribades de voluntaris els facciosos no poden acarar-se al nostre Exèrcit Popular.

Un altre fet inclòs en aquest comentari és el trasllat del Govern de València a Barcelona; sobre aquest punt solament tinc de dir els ridículs rumors que sobre aquest canvi feien córrer els emboscats. Els governants actuals, han donat sempre proves de lleialtat insuperable a la seva paraula i trobat en el lloc de perill en els moments més difícils de la democràcia espanyola defensant des d'allí els seus drets i les seves llibertats. Repetim sobre aquest punt no calen comentaris; recordem el discurs del ministre de la Governació digué a Madrid «tingueu ben entès madrilenys si algun dia senti que el Govern ha marxat, penseu que és per venir a Madrid».

I passem a un altre punt i que també és de guerra. El dia 7 de novembre ha fet un any que dura la defensa gloriosa de la Capital d'Espanya contra les hordes invasores, defensa la més gran de les que recordarà la Història i amb la que sols podem comparar-li la del també gloriós París l'any 1914.

Madrid és i serà el París de la Gran Guerra. Els alemanys tenien traspassada la mitat de França i es prepararen per fer l'assalt a la Capital. París resistí i fou vencedor. A nosaltres no ens té que ésser cap quebrant de moral la pèrdua de Bilbao de Santander i de les altres ciutats perdudes fins ara, ans el contrari, té de servir-nos d'estímul per a noves operacions.

Pensem en Madrid, com ens diuen els seus heroics defensors «Madrid tomba del feixisme». La muralla on si estrellaran tots els atacs de fera rabiosa dels mercenaris, estrangers i dels espanyols sens honra ni sentit comú. Serà el Verdún i el Marne de la Guerra Europea. Els defensors de Madrid poden cridar més fort que mai el simbòlic i alentador «No passareu».

I un darrer comentari, ha tingut lloc a Catalunya un fet que per la seva importància el podem també glossar dins el nostre Comentari. Es la reelecció de l'home que ocupa la primera magistratura de Catalunya com a nació. Lluís Companys ha estat elegit altra volta. Ell que en moments difícils, els més de tots els succeïts fins ara, ja era el cap de Catalunya i ell que ja anteriorment s'havia mostrat com a ferm defensor de les llibertats catalanes, era el més indicat per a ocupar en aquests moments difícils el lloc de primer ciutadà català.

El Parlament, que és la veu, la majoria del poble català li dóna la seva confiança per segona volta i Companys fidel i sempre complint amb son deure accepta, passant per sobre de les seves manifestacions de «jo no em presentaré a la reelecció ni l'acceptaré» que tingueren durant una sèrie de dies a Catalunya pressa d'un gran nerviosisme, perquè Companys la volia deixar.

Companys altra volta President. Ell serà qui dirigirà a Catalunya pel camí de la victòria i ell serà qui complirà les significants notes de «Els segadors» de «tornarà ha ésser rica i plena» ell serà qui solcant Catalunya salvarà la resta de la Península Ibèrica.

Aquell dia de joia els fills d'Espanya ajuntaran les seves veus en els crits de Visca Companys! Visca Catalunya!

COMENTARI INTERNACIONAL

La Conferència del Pacífic

per XAVIER SHMITT

La conferència que actualment s'està celebrant a Brusel·les, i amb l'absència de l'interessat que creu, com realment és, que no hi ha res a fer, porta el camí de convertir-se amb un nou comitè de no-intervenció, a no ésser, en últim terme, que un delegat del país més pacífic i adelantat del món, els Estats Units, no permeti, deixant sol el delegat de la URSS, lo que constituiria un premi a l'agresor per part d'algunes potències occidentals europees.

I és que no es pot considerar més gran ximpleria que la de pretendre, com creuen algunes potències, desarmar per mitjà de la persuasió als estats agresors, quina marxa triomfal en les seves calculades empreses militars sobre països que careixen de tot mitjà de defensa, els infundeix alè per atrevir-se a tot. Invasió la Xina pel Nord, presa Xangai i mentre els xinesos criden en els últims estertors de l'agonia a les portes de les concessions internacionals que priven el pas a la seva retirada per «por d'agreujar el conflicte i expandir la guerra» és quelcom molt grotesc i fins sarcàstic voler arribar per via diplomàtica a la solució equitativa del conflicte que no té altre causa que la fam insaciable del Japó, de terreny.

Per què fracassa en aquestes guerres de conquesta la S. de N.? Per què els comitès de no-intervenció i organismes similars no són més que juguets de les potències que primer es dedicaren a la conquesta d'Etiopia, després ensagnen el sòl de la nostra Espanya? Per què la conferència del Pacífic porta traça d'arribar al fracàs més absolut?

Per què Europa repugna la guerra; perquè l'idea de Wilson i convertit després en pacte de la Societat de les Nacions i que en definitiva consis-

teix en evitar una guerra llarga i dolorosa per una guerra decidida i allisonadora per l'estat agresor, no entre en l'ànim d'aquells que vint anys després d'entrar el pacte en vigor, tenen horror a la guerra i no poden creure que sigui, en cap concepte un mitjà eficient per evitar-la.

Què vol el Japó? es preguntaven al principi de l'esclat. I ell va contestar amb l'altaneria d'un estat totalitari: Volem una Xina guardada per soldats anticomunistes sense armament, ni aviació, i amb comandament japonès.

L'excusa és com sempre, el comunisme, el qual vol amagar el vertader motiu, l'aspiració d'ésser l'amo absolut de tota l'Àfrica central i oriental, i coordinador de milions d'homes per convertir-los en esclaus.

Però mentrestant els xinesos resisteixen. Comprenen la seva situació i es troben en el cas en que han posat els estats feixistes a les seves víctimes que careixen de medis de defensa: O ésser d'ells, o fer la guerra amb les seves poques facultats per mantenir la seva pròpia pau. I ells abans d'ésser esclaus de la nació, prefereixen conservar la seva dignitat d'home i posar a aquesta a davant de tot.

I passa el temps més depressa que mai. Les nacions que veritablement volen la pau, que no volen ésser esclaves d'uns estats totalitaris es troben en un dilema: O detenen, afrontant totes les conseqüències d'una actitud decidida, la corrent de les dictadures militaristes o aquestes acabaran per passar a sang i foc el món enter, destruint tot el que no puguin robar.

I llavors les conferències internacionals no tindran altre valor ni més eficàcia que avui tenen els pregs i rogatives.

Tomàs Mann

per RAMON DALMAU

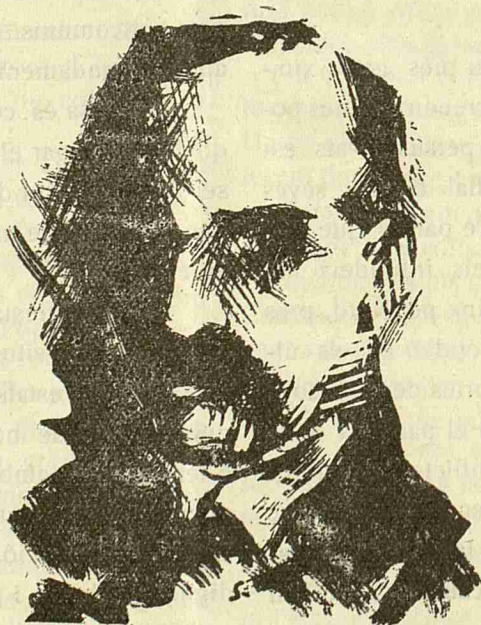
Els fets aparentment més incongruents, estranys i anòmals devenen de prompte els més comprensibles quan precedeixen les circumstàncies precises. Per exemple, el fet de la pluja, sense altra nova, ens semblaria extravagant; no obstant sabent-ne la causa i els antecedents que la determinen, no ens n'estranyem, ans al contrari, ho trobem tan natural que no podríem capir-ho d'altra manera.

Així mateix, el desposseïment del títol de doctor «Honoris causa» de que ha estat objecte, fa poc, el cèlebre poeta i psicòleg alemany Thomàs Mann, produiria, en tot home més o menys inclinat vers les coses espirituals i enlairades, una forta indignació i sorpresa en rebre la nova així, laconicament i senzilla. Més no. La indignació s'es-

Mann, no res menys que com a símbol de l'Alemanya intel·lectual —ço que vol dir Alemanya antifeixista.

Tranquil·limzem-nos. Una vegada més, els sistemes inconfessables de Hittler han restat vençuts per la cultura. Thomas Mann manté el seu títol honorífic, i el manté perquè, com diu en la seva lletra contestació al degà de Bonn, *«aquest títol li ha estat conferit recentment per part de la Universitat de Harvard»*.

Tota cosa referida a Thomàs Mann tindrà doncs, des d'ara, una segona i, si pot ésser, superior significació a la que li dona el doctorat «Honoris causa». Com a poeta universal, sembrarà la eva llavor per tots els païssos civilitzats que els comprenen i l'admiro. Alemanya sota el jou fei-

mortueix i la sorpresa es fa comprensió absoluta quan sabem *qui* ha realitzat el fet, aquest fet denigrant, i *perquè* s'ha dut a terme.

L'Alemanya nazi no pot suportar la presència d'un esperit excels en ella; el feixisme és incompatible —ell mateix ho ha demostrat repetidament— amb els paladins de la intel·ligència. Per això, ningú, Mann el primer, pot trobar rar la destitució, com a doctor «Honoris causa», que el gran autor de «Montanya Màgica» ha rebut amb una carta firmada pel degà de la Facultat de Filosofia de Bonn; tota vegada que, en lloc de difamar-lo i deshonorar-lo, com indubtablement pretenia l'autor de dita lletra, amb el seu acte haurà col·locat

xista, ignorarà el nom del seu fill preclar que ha tingut l'honor —l'honor més alt, per altra banda— d'ésser rebutjat (ja sabem per què) per haver comès el delictes de tenir i escampar idees de pau; més tard, quan aquest poble germànic hagi desfet per sempre més les cadenes que l'ofeguen i, enderrocant els falsos ídols bèl·lics i sagnants, posi en el seu lloc les imatges de quins són veritablement els seus fars —Goethe, Schiller, Kant, Wagner, Bach, Dürer, etc etc...—, llavors rebollarà l'esperit de Mann i la seva llavor, com pert art de màgia, fructificarà en les planúries de l'Elba i el Rhin.

ELS ESTUDIANTS I LA GUERRA

per BALDOMER BUSQUETS

Tres són les causes per les que els estudiants catalans han d'arribar fins si cal el sacrifici de la pròpia vida: Espanya, Catalunya i la cultura.

La cultura sols pren un ràpid i segur desenvolupament en temps de pau, les intel·ligències reposades, sense cap esma de nerviosisme, porten a bon terme les seves conclusions, els pensadors sols tenen que tenir en compte una sola cosa, la cultura. No hi ha por de que la metralla i barbàrie enemiga destrueixi les llars de la cultura com són els museus, biblioteques, escoles, i tota classe de obres d'art, etc.

En temps de guerra el nerviosisme s'apodera dels homes i sols fa que aquest es transformi en màquines de destrucció, incapaços de produir cap progrés cultural.

La moral dels homes baixa a tal nivell que no hi ha res que es respecti; així veiem com s'ensorren les escoles, bresols de la cultura, com la barbàrie humana no es detura davant fets tant horrorosos com destruir universitats, biblioteques, museus, monuments arqueològics, res hi ha que eviti la grapa esquenyètica i farrenya de la guerra.

Els estudiants doncs fan la guerra, van a lluitar, perquè aquesta desapareixi.

Perquè les cares horribles dels genets apocalíptics deixin de mirar-nos fit a fit (la fam, la misèria, la mort i la pesta).

Però per això cal que s'elimini la guerra i per eliminar la guerra cal enfonsar el feixisme que es el que l'ha produïda, és per això que els estudiants lluiten.

La invasió indigne, la venda humillant amb que han amenaçat a Espanya, uns éssers més vils que el més repugnant reptil, foc que ajuntem a l'odi a la guerra, l'odi a l'invasor que ha fet regar de sang valenta i innocent el sol patri espanyol.

Com a catalans hem de lluitar, per que les nostres llibertats són sagrades, hem de barrar el pas a aquesta gent que llurs petjades produeixen fàstic i arrasen els pobles.

No han de trepitjar la nostra terra; el nostre himne nacional ha de fer-los anar enrera, tal com ell diu: «Que tremoli l'enemic en veient nostra senyera».

Si que tremoli perquè nosaltres lluitem per les nostres llibertats, lluitem per la nostra pàtria i tal com diu el poeta «La pàtria és nostra mare i la terra que ella ens dona no és patrimoni de lladres.

JOVE

PER CATALUNYA I PER LA CULTURA, NO DEFUGIS DE LES TEVES OBLIGACIONS.

LA INSTRUCCIO PREMILITAR T'ESPERA.

Al·leluia, que el sol ressucita
entremig d'eburnis i aurífics mantells!

Salut a l'au que vacil·la

al sortir del niu!

Salut als cadells

del lleó de la fèrtil crinera

coberta per l'alba dels millors joiells!

Salut a la barca

primera

que passa!

Salut a l'esposa, fecunda i ingrata,

que fuig amb sos fills, al veure a l'espós

tan formós!

Masses massisses rocoses rodolen

pel cel cap avall...

Apar que, com folles, amanyagar volen

al disc de cristall

(...de cristall i argent, i d'or i marfil,

i d'aigua i de mil

diamants—flamejants...)

Albada esplendorosa com una corona

Record estiuenc

per JORDI JUNY

Voldria veure'm boig
voldria veure'm riure a tot indret
voldria sentir el goig
de tindre un cor ben fred;
de no somniar mai més
ni de jamai bullir les meves sangs
voldria ser el que és
qui son pensar ha mort
voldria que mos anys
ja no avancessin més
voldria en fi...
que els meus torments mortals
fugissin lluny de mí

voldria veure'm boig...
voldria sabé'l què és
no tindre mai un goig
ni tindre mai el somni d'un dolç bes.

REBAIXEMENT

per P. BOADELLA

EXTREM ORIENT

Tchung-Ruo

per JOSEP M MITJA

Les noves que rebíem del poble del sol naixent Tchung-Ruo país d'una bellesa fràgil, de laca i porcelana ens venien sempre recobertes d'una pompa magnífica els seus sacrificis, la seva vida solament la veiem representada a través de les laques amb llurs suntuoses decoracions i dels dibuixos de les nostres tases de cafè, n'hi havia de sofriment en aquell país, però per Europa era un país d'una bellesa exquisida un país d'una vida interior refinadíssima, d'unes voluntats supremes, un país de cases de tè, pagoges daurades, noies facides, vida cerimoniosa, jardins de crisantems.

Un somni, un vertader somni avui dia evocar aquestes ratlles.

Avui les notícies que arriben d'aquest Orient tan llunyà són tristes, cruels.

A aquella pau espiritual, desaparició de pobles sencers baix els bombardeigs intensos de gran masses d'aviació. A aquella vida interior refinadíssima d'unes voluntats exquisides... desfilades de soldats uniformats a l'europea, metralladores que seguen incessantment.. A aquelles noies facides... cossos desfets per la metralla. Ja no tenen res d'espiritual de poètic, no hi hauria kaikai capaç de cantar aquest

nou Orient d'una posta de sol fosca i vermella..... vermella de sang.

Com ha estat tot això? era possible un canvi en la vida d'aquest país? quan comença? Comença el dia que sortia d'aquelles illes grogues un home, un japonès que s'encaminava al país Germànic per tal de visitar les fàbriques mortíferes d'aquella nació... es dibuixaba ja el pervindre de la Xina; neixia a l'extrem orient una nova Alemanya un nou Hitler.

Era un dia que el cel d'Orient estava cobert de dragons negres, era el dia de l'invasió així mateix com a Espanya els alemanys i italians, així mateix els japonesos sobre la Xina escampant la violència i la mort.

Tot aquell poble, tota aquella filosofia del tè, aquells cultes a la bellesa que l'amable Okakuro volia implantar-nos al nostre món i que ens retreia com exemple d'una vida més refinada que la nostra s'ha esvaït considerablement.

Una nova mitologia borrarà la d'abans, una mitologia, la de la guerra, tancs, avions, homes..... els budes dels altars xinesos aniran caiguent a mesura que l'exèrcit nipó avanci per a donar pas a la nova «civilització» la de la guerra i destrucció.

MADRID, 7 DE NOVEMBRE

El complir-se un any de la defensa de Madrid, saludo aquest poble heroic, que amb les forces militars cooperà abnegadament a evitar l'entrada del feixisme a la capital de la República.

GENERAL MIAJA

...Ara, amb la convicció fermissima que Madrid sabrà resistir sempre, no puc menys que retre-li el meu emocionat homenatge i gratitut com a madrileny a l'home representatiu d'una gesta heroica: al general Miaja.

GINER DE LOS RIOS

No sé que admirar més en quant acabo de contemplar, si aquesta transformació que resulta increïble o la subsistència i l'afinament que fa setze mesos vos llença a la lluita.

MANUEL AZAÑA

Era un problema greu, que sempre va quedar sense solució. No tenia res de estrany... perquè no hi havia ningú que s'en preocupés, i si alguna persona —després de varies experimentacions— es decidia a fer alguna observació, com aquest era el mestre, el simple mestre que en un temps enrera fou el despreciat de castes perquè forjava els homes del demà, no era atesa degudament.

La part noble, que llavors constituïa el govern, no tenia interès en què els fills del poble, els fills dels obrers, aquells que nasqueren en una llar humil, tinguessin un pati a la seva escola —més adequada, en els pobles, per quadra—... ells ja tenien els seus fills en grans col·legis o convents, on no hi mancaven ni patis, ni amplis vestibuls, ni aules clares, ni laboratoris proveïts de tota mena d'aparells.

Era després de tot una alta conveniència per als seus interessos: La intel·ligència, l'educació moral i física del nen normal el convertirien amb el temps, no en una màquina més per poder-la explotar i fer-li donar el més gran rendiment possible amb el menor gasto, sinó que el transformarien en un home, en un ésser que té per damunt de tot la dignitat.

A tal grau arribava el seu egoisme que els infants, estaven condemnats a viure una vida trista a l'escola, que no tenia més que una finestra que donava al nord, per on rebien el vent fred de l'hivern, i una claraboia que donava entrada al sol calurós de l'estiu.

Davant de tot això, el nen no anava a l'escola perquè per ell era un suplici, era una presó on se'ls tancava, malgrat les seves reclamacions... i aquells pocs que hi assistien a la força no aprenien res o ben poca cosa.

I quedaven ignorats...

Més, aquesta ignorància no es reconeixia fins que eren grans. Quan els braços del que un dia fou senzill alumne de l'escola primària, havien de mantenir a tota una família, quan la vida era adversa i els petits demanaven pa; llavors es reconeixia l'ignorància, que no era res més que la conseqüència d'aquella escola fosca i d'aquell mestre rutinari.

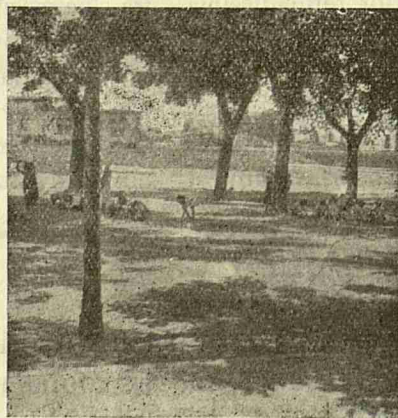
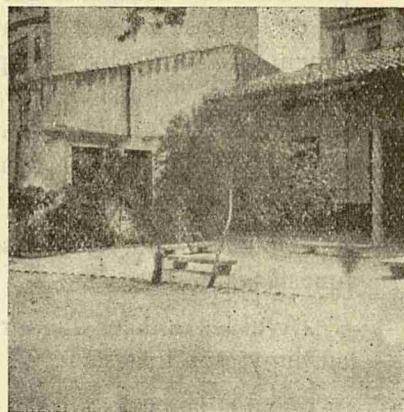
Passaven els anys...

Mentre els uns estudiaven en bons centres docents, en institucions religioses i aprenien allò que més els hi agradava, els altres que formaven les generacions del poble, quedaven a l'ombra de la ciència, sense que ningú desfés aquesta injustícia... mal d'Espanya.

Però un dia canvià.

No va canviar del tot, no obstant les escoles es multiplicaren i tots els infants tingueren locals adequats i mestres metòdics per ensenyar-los.

Faltava una cosa i era la qüestió de l'esbarjo. Des del segle passat deien els pedagogs que els patis de les escoles havien de tenir 5 metres quadrats per alumne, malgrat tot això no en tenien ni un de metre,

ENSENYAMEN

ELS PATIS DE

i hom veia els infants que esperaven impacients l'hora de sortir de classe per anar a jugar. Trista contemplació!

L'educació moral del nen té d'ésser per la República un dels problemes més interessants. La formació per entrar de ple a la vida de la societat té d'ésser feta pels nostres mestres amb tota cura. Ja que d'ella derivarà més tard totes les conseqüències.

En els últims temps s'ha proveït de patis a les escoles, amplis patis semblants a estadis o a camps olímpics, on s'hi diverteixen els nens.

L'Ajuntament de Girona a entés aquest problema i hem vist que les escoles Eiximenis, Didac Terradell o Grup Escolar i d'altres, així com l'Hospici han estat objecte de reformes pel que pertoca els seus patis, essent aixemplantats i reformats de manera acertada.

Aquella paret, semblant a un mur de presó, que limitava el pati de l'Hospici s'ha transformat amb una reixa de ferro, que permet veure des de l'interior tot el llarg del carrer.

Les fotografies, corresponents a les escoles anomenades anteriorment, ho demostren ben clar el què deiem.

Amb dues d'elles veurem els nens que juguen contents i joiosos d'anar a classe. Amb un altre un solar que poc a poc va donant espai a l'escola Eiximenis.

Aquesta és l'obra més acertada que es pugui realitzar. Ja no tornarem a veure els infants que tot plorant van a l'escola, no! molt el contrari, tots de bon grat hi aniran sense necessitat de càstigs ni de premis... el sol interès d'aprendre en condicions favorables és l'únic estimul del nen.

D'aquesta manera ho entengueren alguns païssos; nosaltres per patriotisme no hem de voler ésser menys, sinó que ara que tant es parla de voler «civilitzar» a Espanya s'ha de contri-
quir d'una manera eficaç a la perfecció de l'ensenyament primari, base de tota cultura superior i de tot adveniment científic.

Aquesta era l'última reforma que mancava dins l'ensenyança, i l'Ajuntament de Girona ho ha entés així; la seva obra és digna d'elogi, doncs han fet allò que molts de governs no sapigueren realitzar o bé no ho volgueren fer, perquè sabien que el dia que el poble estigués a un nivell de cultura igual al d'altres païssos s'emanciparien de les cadenes que l'oprimien.

Que la constància els acompanyi i què els pares els hi tinguin en compte.

A E

DEPURACIO

per XAVIER POU

Moltes vegades s'ha parlat a la reraguarda de «depuració». Totes les organitzacions polítiques i sindicals hi estan d'acord. «Cal depurar la reraguarda; acabar amb els emboscats» llencen a tot vent els seus portant-veus...; però ah! paradoxal, tothom la vol, tothom fa d'ella l'arma amb que ataquen a l'organització germana. Tothom creu que és l'únic mitjà per aconseguir una reraguarda que senti la lluita que sostenim contra el feix, però cap, absolutament cap organització política o sindical catalana l'ha portada a terme d'una manera conscient i amb ple sentit de responsabilitat.

Les lliçons que hem rebut en la pèrdua successiva de les ciutats del Nord, i la descoberta de tota una organització feixista, ofensiva i defensiva, a Madrid, serà suficient per a què es comenci tot seguit una enèrgica depuració?

A les curses per aconseguir major nombre d'afiliats a que es lliuraren des del primer moment els sindicats i els partits polítics, deuen succeir-ne ara, per a veure qui porta a terme millor i més ràpidament la depuració de les seves rengleres.

Catalunya, que dissortadament passà per un període de repressió durant el bienni negre, té moltes més facilitats que altres pobles d'Ibèria per a conèixer llurs ciutadans.

Quants n'hi ha que abans del 19 de juliol anaven de bracet amb tota la xusma dretista, i que potser col·laboraren d'una manera força intensa a la preparació del moviment, i que avui es presenten al poble com a revolucionaris eterns?

Ja hi ha qui ha dit que «donant-se compte de que anaven errats, han rectificat llur ratlla política». Però no cal creure amb aquests arrepeniments, massa ràpids i de darrera hora per a ésser

sincers. Els homes que veritablement senten un ideal, no canvien de pensament, com de pell les serps; podran deixar influir-lo per idees, que tiraran cap a un cantó o cap a l'altre però en el fons serà el mateix ideal.

Per egoisme, si res menys, deurien les organitzacions polítiques i sindicals procedir a una profunda depuració. Ells són els més interessats en què les reunions que convoquin hi assisteixi tothom i fins avui l'espectacle que donen les assemblees són molt migrats, doncs mantes voltes sols hi assisteixen el 10 per cent dels afiliats; i què ens diu aquesta xifra? Res més que el nombre de membres del partit que senten veritablement la causa. Els altres, descomptant una petita minoria, gent sense escrúpols, que per conveniències personals o per salvaguardar els seus interessos hi han ingressat.

Són els que sembren la discòrdia, són els enemics del proletariat, emboscats per a què aquests no aconseguixin la unió que acabaria amb tots ells. Avui més que mai s'imposa una ferma depuració de la reraguarda, que mai més els homes que lluitin es trobin entre dos focs.

La guerra no es pot guanyar sense una reraguarda sana, i una reraguarda sana no existeix mentre hi hagi un sol embosat.

Treballadors del camp i de les fàbriques. Camarades dirigents de les organitzacions polítiques i sindicals, portem a cap la neteja de la reraguarda i donareu satisfacció a un dels majors anhels dels lluitadors que defensen les llibertats dels pobles d'Ibèria.

COL·LABORACIO ESPONTANIA

LA NOVA

RERAGUARDA

per MARIA LOPEZ

Ningú no negarà que en poc temps la nostra reraguarda a sofert un canvi considerable. Si recordem algun temps enrrera, corrien per tot el nostre territori de pau i tranquil·litat autos llampans amb homes uniformats de caçadors de llops es passejaven per tot el nostre territori armats com vertaderes fortaleeses, fins a les sales del ball aparagueren uns lletrerets indicant als valents de la reraguarda que dipositessin per a ballar les armes al guarda-roves... més cotxes plens de rosses oxigenades abans amants de feixistes fugitius... Aquella abundància de banderes que junt als nombrosos cartells, dels pisos incautats, pintats de tots colors els autos i d'altres serveis, que donaven a la nostra reraguarda més que l'especte d'una guerra l'endemà de la victòria amb el carrers plens de gallarets.

Penseu amb els fronts deien alguns partits per tal de donar fi aquella disbauxa, però en molts aspectes front i reraguarda—front ar gonés volem dir naturalment—es completaven.

Avui però tot a canviat una reraguarda austera, solament combatents que després d'una acció destacada al front reposen en la nostra reraguarda.

L'aparició de la nova reraguarda no es podia fer esperar més al nostre poble. Catalunya tenia de reaccionar davant de la gran disbauxa d'aquells mesos.

Avui dia ja és una realitat. A desgrat de les maniobres que intenten els elements tèrbols a despit de certes campanyes clandestines i dels emboscats ningú no perd la serenitat ni el control.

Es una de les victòries de la reraguarda.

CULTURA I

GUERRA

per ENRIC DURAN

La revolució portada a cap pel proletariat espanyol, que s'immortalitzà en el gloriós jorn del 19 de Juliol, portà per si mateixa una sèrie de reformes i fruits fins avui dia desconeguts totalment, els quals tendeixen tots sens dubte a l'emancipació i a l'ensenyament de la classe treballadora.

Nosaltres, els estudiants, junt amb els companys catedràtics, focus principal de la cultura d'avui dia, no podíem romandre inactius en el transcurs d'aquesta evolució, i és per això que s'ha organitzat per primera vegada a Girona, una sèrie de conferències a càrrec dels nostres professors mateixos, quina finalitat principal és explicar-nos els problemes vitals regnants avui dia entre les classes socials, així veiem que ens dirigeixen la paraula els companys Santaló, Gómez, Burch, Balari, Almeda dels quals no cal parlar-ne per ésser de tots prou coneguts.

L'afany de cultura dels nostres companys es comprova fàcilment, al contemplar llur assistència a les dites conferències, la qual cosa creiem anirà en augment degut a la importància de les mateixes.

Solament ens manca donar les nostres més expresives gràcies als nostres professors, els quals no reparen en sacrificis per tal de propagar la cultura a tot arreu, especialment en la joventut; sòlida base per l'esdevenidor del dia de demà en el nostre país.

DE PINS DEL VALLES

Estic fent aquest article des de l'Escola de Monitors Esportius del camp d'Instrucció Premilitar de Pins del Vallés, el primer camp d'Instrucció de la nostra Catalunya.

Portem a cap una tasca formidable en intensitat i perfecció, tasca imposada en un magnífic pla de treball, realitzat pels nostres dirigents, atletes tots ells de gran renom. Poden jutjar els nostres lectors per ells mateixos:

Francesc Perramon—Secretari del Comitè Pro-Esport Popular.

Gumersind Brusset—Secretari General del Comissariat d'Esports i Cultura Física de la Generalitat.

Jaume Angel—Recordman 1.500 m. d'Espanya.

Miquel Consejoal—Campió d'Espanya de 110 tanques i perxa.

Plàcid Matias—Instructor de cultura física.

Francesc Pérez—Entrenador de l'equip nacional, de basket-ball.

Josep Ibern—Campió de Barcelona de marxa atlètica.

Francesc Verdugo—Ex-campió d'Espanya de lluita greco-romana.

Josep Vives—Instructor de cultura física.

Aquest pla de treball consisteix, més o menys, en el següent:

A les set diana. A les set i mitja, formació i classe teòrica generalment sobre la constitució del cos humà i sobre els principals moviments esportius aplicats de cara a fer efectiva la potencialitat del nostre exèrcit, i a càrrec del gran atleta Angel, catedràtic de Fisiologia i Higiene de l'Institut Salmerón de Barcelona.

A les 8'30 esmorcem i a les 9'15 pràctiques basades en les matèries apreses en la teoria. Divereses evolucions per grups i en conjunt, curses, basket, etc. etc.

A la 1, a dinar i reposar fins a les tres, continuant a la resta de la tarda amb pràctiques i teoria. A les vuit del vespre, fins a les deu, anem a la biblioteca i a les deu a dormir.

Cultura física. Esport. Molt d'esport i de cultura física. Tenim tots els músculs cansats de tant d'exercici. Necessitem anar endavant, malgrat la fatiga, a fi de poder aprendre els moviments i les pràctiques esportives. per poder, un cop donats d'alta, portar als minyons de 18 a 20 anys, innumbrables ventatges, de l'esport aplicat de cara a la guerra contra el feixisme: llançament de bombes, curses precipitades, caminades llargues, vida de campament, fàcil maneig del fusell etc... Joventut forta, sana, atlètica, ferma, bona per la guerra, presta al treball, capacitada per la defensa.

Es això, ni més ni menys, el que forgem en aquest moviment històric que estem portant a cap a Pins del Vallès.

Portar la nostra joventut endavant, a la victòria. Fer una joventut sense vicis que sàpiga viure a l'aire lliure. Desterrar de la nostra generació tota l'endèmia i la debilitat apilosa en els llargs anys de règim antiesportiu a la que la va sotmetre una fastigosa monarquia i una república inconscient. Fer cossos atlètics, sans, forts, ben formats sense tares.

Fer les lleves del 39 i 40 les lleves poderoses, artífex de la victòria i salvaguarda de la nostra Independència. Fer veure als exèrcits mercenaris que tenen de lluitar, no ja contra uns homes rovellats i endèmics, sinó contra una joventut de ferro, disciplinada en la vida de campanya, capacitada per als moviments de la guerra, lleugera, potent, que es faci respectar i que no tolerarà mai que les fastigoses petjades dels feixistes assassins, embrutin la gloriosa terra de la mare Espanya.

EPIMAC TOMAS

campament de l'escola de monitors
esportius de Pins del Vallès

Un Casal de la Cultura a Girona

per JOAN JULIA

L'activitat cultural que en tot temps ha desplegat la ciutat de Girona feien indispensable la creació d'un centre cultural que ajuntés en el seu si tots els elements artístics, literats, científics, etc., per tal d'establir una íntima connexió entre tots ells i contribuir d'aquesta manera a l'aixecament del nivell cultural de la ciutat i establir una ferma col·laboració de l'obrer intel·lectual i el manual.

Per a tal fi, per la Conselleria de Cultura de Girona, foren cridades totes les entitats culturals; en aquella reunió es pogué mesurar la magnitud cultural de Girona. Més de 40 representacions assistien plenes d'entusiasme, Ateneu de Girona, Associació de Música, Magisteri, FNEC, FETE, Ateneu UGT CNT, Foment de la Sardana, etc. S'anà ràpidament a la formació d'una Comissió organitzadora quedant formada de la manera següent: Delegat de la Conselleria Ateneu de Girona, FNEC, UGT, CNT.

Iniciats ja els treballs estructurats, es van superant les dificultats que es presenten, en part per la ferma voluntat de la Comissió i en aquest punt no podem menys de mencionar el company J. Planes, i en part per les atencions que es reben dels centres oficials que comprenent la influència que la nostra entitat ha de tenir sobre el poble gironí no reparen en sacrificis per tal que el nostre Casal adquireixi més força, vida i esplendor.

Es voluntat de l'organització anar ràpidament a l'establiment d'un cercle de conferències a càrrec

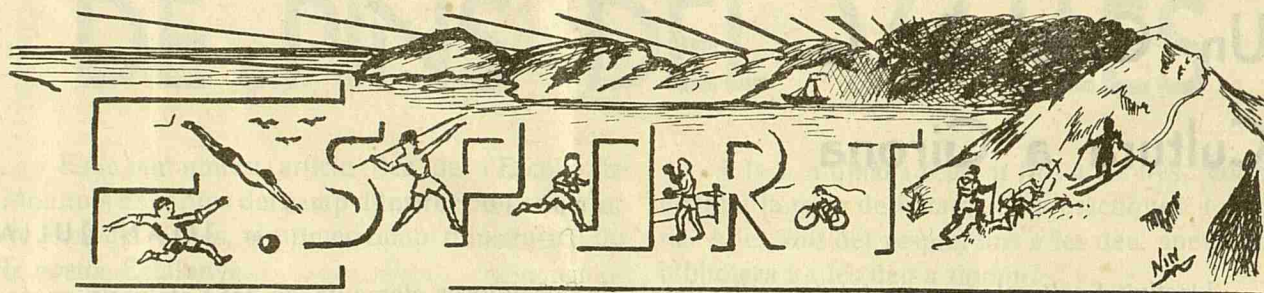
de prestigiosos elements de tot Catalunya, conferències de tipus social-polític, però sempre baix el punt de vista teòric per quant el Casal de la Cultura està completament aïllada de tota influència política o sindical. Es també de la nostra voluntat organitzar vetllades musicals, artístiques, cinema amateur, teatre, en fi tot allò que afecta la sensibilitat cultural dels homes. Per l'aportació de totes les associacions, serà possible crear una gran biblioteca que sia l'expressió màxima de les nostres aspiracions i llumbrera a la vegada del poble gironí per guiar-lo en el camí de la felicitat i el progrés.

Per la realització de totes aquestes activitats és necessari disposar d'un ampli local en el qual tingui cabuda la biblioteca, sala d'esbarjo, sala d'actes d'exposicions, de cinema i teatre etc. Girona compta amb locals suficients que reuneixen les esmentades condicions. Amb bona voluntat per part de les autoritats i tots els interessats podrem resoldre aquest punt fonamental i ben prompte els gironits podran llegir en lletres senzilles però de gran significació històrica «Casal de la Cultura», rètol indicador de l'emplaçament de la nostra entitat.

Que l'escalf popular vingui a ajuntar-se a la voluntat de la Comissió organitzadora i ben prompte Girona ocuparà el lloc primordial en les esferes culturals de Catalunya, que el destí li ha reservat.

A E

La preparació física de l'Exèrcit

per EUSEBI COLOMER

Els exèrcits han d'estar abans que tot preparats físicament. Si està degudament preparat té ja una gran avantatge sobre l'enemic, no solament moralment i psicològicament, sinó materialment, és a dir estèticament.

Es fet provat, i ens ho diu ben clarament l'història, de que els exèrcits preparats físicament han estat els guanyadors de la major part de guerres. Esparta fou el poble de l'antiga Grècia, atlètica per excel·lència, per això fou el que tingué millors soldats, com ho demostrà en les guerres del Peloponès.

En les guerres púniques, l'heroi d'elles, Aníbal, tingué soldats preparats físicament que resistiren les baixes temperatures del pas dels Alps, i li facilità les victòries que obtingué a Itàlia.

En la guerra europea, amb els esportius americans, quedà palpablement demostrat.

Això no vol dir que els soldats hagin de tirar el disc, el javalot, etc. sinó que han d'estar preparats per exercicis físics d'assimilació militar, tals com la «segrentana» és a dir caminar no aixecant el cap ni el cos a més de 40 cm. d'alçada, saber tirar pesos rústicament (assimilant bombes de mà) saltar obstacles, (assimilant trinxeres) saber transportar ferits, etc. etc.

Es per això que se li dona tanta importància a la cultura física, dintre l'exèrcit popular, que persegueix un fi; crear una joventut disciplinada allunyada de tots els vicis i capaç de resistir la llarga campanya de la nostra guerra.

Activitats esportives de la F. N. E. C.

F U T B O L

Ultims resultats assolits pel nostre equip:

Hércules—F. N. E. C.	4—7
Bonmatí—	» 4—2
Banyoles—	» 2—2
Bescanó—	» 2—4
Banyoles—	» 4—1

Nota: Degut al poc espai de que disposem, no ens permet posar les ressenyes.

PING-PONG

Han quedat classificats per la semi-final entre els 32 participants, en aquest campionat:

Martorell—Campistol
Duran—Siquès

En el proper «Estel» serem més extensius en aquesta secció.

E S C A C S

A aquest estiu es va portar a cap la formació d'una secció d'escacs dintre aquesta Federació. Degut al crescut nombre d'inscrits es va portar a terme un disputat campionat, classificats convenientment en quatre categories. Cada categoria consta de 10 jugadors, o sia, amb un total de 40 participants.

Heus ací la classificació final:

1. ^a Categoria	2. ^a Categoria
1 J. Julià	1 J. Noguera
2 J. Artigas	2 A. Martín
3 L. Artigas	3 J. Costa
3. ^a Categoria	4. ^a Categoria
1 J. Tarrés	1 L. Serra
2 E. Colomer	2 J. Puyol

EXCURSIONISME

*Resenya de l'excursió efectuada a Guíxols
en el dia 29 d'Agost*

Aquesta excursió, com ja estava anunciada en la Cartellera d'esports, fou feta en bicicleta, fent-se el següent recorregut: Girona Cassà de la Selva—Llagostera—Cristina d'Aro—Guíxols—S'Agaró i tornada a Girona.

A les 6 del matí es sortí d'ací, fent-se tot el camí amb el màxim optimisme i a l'ensems amb veritable alegria, fins a Cristina d'Aro, on un company nostre tingué la desgràcia de trencar una roda. Aquest incident no tingué cap més conseqüència que el consebut retràs.

Aprofitant aquesta parada vàrem esmorzar en aquest lloc, emprenguen seguidament el camí vers Guíxols.

En arribar en aquest poble el nostre primer

desig fou el d'anar a visitar els indrets on la metralla feixista feu blanc en el seu primer bombardeig en aquest marítim poble, podent constatar els horribles efectes produïts.

Després d'haver visitat tots aquets llocs, emprenguerem el camí vers S'Agaró, final del nostre trajecte, arribant en aquesta pintoresca platja a les 9'10 del matí.

Després de banyar-nos, vàrem dinar en una de les fresques i frondoses pinedes que es troben pels seus conreus.

Degut a que semblava que plouria vàrem determinar marxar una hora abans de la prevista, o sia a les 3 de la tarda.

Després d'una breu estada a Guíxols emprenguerem el retorn a la nostra ciutat, arribant ací, sense que el més petit incident turbés la bona marxa de la jornada.

N.

Noticiari esportiu

Havent estat reelegit en el seu càrrec de Secretari d'Esports, el company Eusebi Colomer i de la A. P. E. B. els companys Narcís Serra i Salvador Saurí, El Secretariat d'Esports de la F. N. E. C. ha quedat format de la següent manera:

Secretari General	Eusebi Colomer
Organització i Propaganda	N. Serra
Administratiu	Salvador Saurí

i els delegats de:

Ping-Pong	J. Campistol
Escacs	J. Julià
Excursionisme	R. Bartrons
Basquet	J. M. ^a Miljà

Els campions dels diversos campionats poden passar a recollir el seu credencial.

Dintre alguns dies, començarà el campionat de futbol de la A. P. E. B.

Es molt probable que en dit torneig es posi en joc una copa, donada pel Secretari d'Esports de la F. N. E. C.

Tots els jugadors que hi vulguin prendre part, deuran passar per aquesta Secretaria,

Es de preveure que serà ben rebut pels esportius dels quals esperem el màxim suport d'aquesta iniciativa del Secretari d'Esports de la A. P. E. B.

Els nous carnet que ha expedit aquest Secretariat, es poden passar a recollir de 6 a 8 de la vetlla.

Actualment s'està entrenant l'equip de Basquet de la F. N. E. C. la seva reaparició no es farà esperar.

NOTICIARI

Hem rebut últimament noves dels companys Baldomer Busquets, Joaquim Poch, Xavier Pou, Albert Malaret i la visita de Ricard Dalmau i Duran Duran tots ells combatents catalans del gloriós exèrcit de la República.

No cal dir que ens n'alegrem.

INFORMACIO DE LA A. P. E. B.

Seguint les normes que marquen els estatuts de la FNEC han tingut lloc en el local de la nostra Federació les eleccions per a la formació de la junta del A. P. E. B. Els companys elegits després de la primera rennïó, acordaren el repartiment de càrrecs de la següent manera:

President: Xavier Santaló.

Secretari General: Jaume Pibernat.

Secretari Administratiu: Angela Frigola.

Secretari de Propaganda i Cultura: P. Boadella

Secretari d'Organització: Anton Parera.

Secretari d'Esports: Narcís Serra.

Delegat d'Esports: Salvador Saurí.

Vocals: Jaume Pol i Joan Barrera.

INFORMACIO CONSELL LOCAL

Reunits els companys nomenats per les diverses associacions per a formar el Consell Local acordaren el repartiment de càrrecs de la següent manera:

Presidència, Cultura i Comissari de Guerra: Joaquim Estrach.

Secretari General: Joan Julià.

Secretari de Propaganda i Premsa: Josep M.ª Mitjà.

Secretaria de Finances: Adelina Santaló.

Secretari de Cultura Física i Esports: Eusebi Colomer.

Fins a la celebració de l'assemblea dels estudiants a la Normal els càrrecs de Representacions i Organització els exerciran Adelina Santaló i Josep M.ª Mitjà.

* * *

Els companys Joan Julià, Eusebi Colomer i Epímac Tomàs després d'una estada a Pins del Vallès, han estat nomenats munitors esportius de les lleves del 39 i 40.

COMISSARIAT DE GUERRA

Tots els afiliats a la nostra Federació i compresos en les lleves del 39 i 40 poden passar per les nostres oficines de 6 a 7 de la tarda per tal de recollir l'ensenyà «Catalunya» que regala aquest comissariat.

HORES D'OFICINA DE LA F. N. E. C.

Secretaries del Batxiller de 6 a 8 del dilluns fins al divendres i de 11 a 1 del matí del dissabte.

Secretaries del Consell Local: tots els dies de 6 a 7.

SECRETARIES DE L'«A. P. E. B.»

Es prega a tots els seus afiliats que no tinguin encara el carnet nou el passin a recollir el més prompte possible.

S'adoptaran sancions per aquells que no ho facin.

TOTA LA COL·LABORACIO PER AQUEST
«BUTLLETI» HA D'ESSER TRAMESA
A SECRETARIA DE PROPAGANDA
DE LA F. N. E. C. «BUTLLETI»
FORÇA, N.º 6, BAIXOS
G I R O N A